

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 05 Ekim 2022

Sayı : 45752

72471

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Sayın Derya Yanık tarafından, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince, yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Özcan PURÇU
İzmir Milletvekili

Engellilerin sosyal, ekonomik ve siyasal yaşama etkin ve eşit vatandaşlar olarak katılmalarını sağlamak üzere başta Anayasa olmak üzere pek çok yasal düzenleme yapılmıştır.

Türkiye'de engelli nüfusu konusunda net bir sayı yoktur. Engelli nüfusu net olarak bilinmemekle birlikte, Türkiye'de engelli sayısına ilişkin bazı araştırma sonuçları mevcuttur. 2002 yılında TÜİK tarafından bu sayının nüfusun yüzde 12,29'u olduğu ifade edilmiştir.

Yine Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni Temmuz 2021 tarihinde yayınlanmış, "Nüfus ve Konut Araştırması sonuçlarına göre, en az bir engeli olan (3 ve daha yukarı yaş) nüfusun oranı %6,9'dur (4.876.000 kişi). Erkeklerde %5,9 olan bu oran, kadınlarda ise %7,9'dur." bilgisine yer verilmiştir.

Dezavantajlı bireylerin üretken bireyler olarak topluma kazandırılmalarını sağlamanın en önemli ve vazgeçilmez yolu, onların istihdam edilebilirliğini artırarak çalışma hayatında yer almalarının sağlanmasıdır. Bu şekilde dezavantajlı bireyler başkalarına ekonomik yönden bağımlı olmak yerine, kendilerine yetebilecek bir gelir elde edebilecek; kendilerini üretken, verimli, topluma ve ekonomiye katkısı olan kişiler olarak algılayıp değerlendirebileceklerdir. Bunu sağlamak için sosyal devlet ilkesinin de bir gereği olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre; kamu kurum ve kuruluşlarında çalıştırdıkları personelin %3 oranında, 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi kurum kuruluşlarda ise çalıştırdıkları personelin %4 oranında engelli çalıştırılması zorunlu kılınmıştır.

Bu düzenlemelere rağmen kamu kurumları yasada belirtilen oranda engelli çalıştırmazken, 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi kurum kuruluşlarda ise benzeri bir durum olduğu görülmektedir.

224/1

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından Temmuz 2021 tarihinde yayınlanan Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni'ne göre Kamu kurumlarında ve özel sektörde engelli kotasından işe yerleştirilen işçilerin yıllara göre dağılımı şu şekilde gerçekleşmiştir.

- 2015: Kamuda 258, özelde 20 bin 197
- 2016: Kamuda 236, özelde 14 bin 795
- 2017: Kamuda 192, özelde 11 bin 959
- 2018: Kamuda 722, özelde 14 bin 208
- 2019: Kamuda 917, özelde 13 bin 798
- 2020: Kamuda bin 197, özelde 7 bin 656
- 2021: Kamuda 355, özelde 10 bin 200

Bu tablo bile bir başına hükümetin engellilere olan yaklaşımı gösterir niteliktedir.

Bu bağlamda;

- 1- Ülkemizde en az bir engeli bulunan nüfus nedir? Cinsiyet, yaş grupları, eğitim durumlarına göre dağılımı nedir?
- 2- Bakanlığınız ile bakanlığınıza bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu göre çalışan engelli sayısı nedir? Toplam çalışan personel sayısına göre engelli çalışan oranı nedir?
- 3- Bakanlığınız ile bakanlığınıza bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda, 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi çalışan engelli sayısı nedir? Toplam çalışan personel sayısına göre engelli çalışan oranı nedir?
- 4- Bakanlığınız ile bakanlığınıza bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda 2020, 2021 yılları ve Ekim 2022 itibariyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu göre Bakanlığınız bünyesinde boş bulunan engelli kadro sayısı nedir?
- 5- Bakanlığınız ile bakanlığınıza bağlı, ilgili ve ilişkili kurum ve kuruluşlarda 2020, 2021 yılları ve Ekim 2022 itibariyle 4857 sayılı İş Kanunu'na tâbi boş bulunan engelli kadro sayısı nedir?